

welzijn rivierstroom

**Jaarrapportage m.b.t.
de uitvoeringsovereenkomst
gemeente Neder-Betuwe 2021**

Algemeen

In dit verslag worden de in 2021 door Welzijn Rivierstroom geleverde diensten beschreven. Welzijn Rivierstroom heeft dit jaar kwartaalrapportages aangeleverd aan de gemeente. Helaas hebben wij de afgelopen jaren bij de gemeente geen contactpersoon meer gehad om de rapportages mee te bespreken. Met uitzondering van de pilot mantelzorgondersteuning waarvoor we contact met Marieke Kuypers hebben onderhouden.

Naast dit verslag ontvangt u later in het jaar nog een jaarbericht 2021 over het werk van de gehele organisatie. 2021 was een jaar waarin de maatregelen rond corona beperkend waren voor de wijze waarop wij contact met inwoners konden onderhouden en onze werkzaamheden uit konden voeren. Welzijn Rivierstroom heeft haar werkzaamheden zoveel mogelijk op alternatieve wijze voortgezet en ook samen met inwoners een aantal initiatieven uitgevoerd om contact te blijven houden met kwetsbare inwoners.

In 2021 hebben we een klant- en effectmeting onder mantelzorgers, vrijwilligers en samenwerkingspartners afgenomen. Deze zomer hebben we het kwaliteitslabel Sociaal Werk behaald, waar we enorm trots op zijn.

Het financiële eindverslag ontvangt u eveneens van ons in de vorm van onze jaarrekening.

Dorpsgericht werken

De sociaal werkers van Welzijn Rivierstroom hebben een verbindende welzijnsfunctie binnen de dorpen van Neder-Betuwe. Per dorp is er een sociaal werker actief als aanjager, verbinder en aanspreekpunt voor inwoners op het gebied van welzijn. Na vijf jaar dorpsgericht werken weten inwoners en samenwerkingspartners ons, en elkaar, steeds beter te vinden. Dit blijkt uit het groeiende aantal contacten, vragen, verwijzingen, matches, lokale vrijwilligers en samenwerkingspartners. Dit draagt bij aan de zelf- en samenredzaamheid van inwoners. Ook is er afgeschaald op zorg door deelname van kwetsbare inwoners aan collectieve welzijnsvoorzieningen en door vrijwillige individuele ondersteuning. De medewerkers van Welzijn Rivierstroom zetten de ABCD- (Asset Based Community Development) methode in voor hun werkzaamheden in de dorpen. De lief- en leedstraten en de vangnetwerken in Ochten zijn succesvolle voorbeelden, waar de kracht van de samenwerking tussen de sociaal werker en de inwoners zichtbaar is geworden.

Opdracht 1 Dorpsgerichte sociale infrastructuur

Het vormen van een dorpsgerichte sociale infrastructuur met een integraal dekkend netwerk van professionals/niet-professionals

Wanneer zijn we tevreden?

1. Er is concreet een gezamenlijke werkwijze ontwikkeld van herkennen, signaleren en doorverwijzen.
2. Er is een lokaal dorpsgericht aanbod op maat om eenzaamheid te bestrijden en kwetsbare 65 plussers, inwoners met een beperking en statushouders/arbeidsmigranten, te laten participeren binnen de samenleving (projectmatig met structureel karakter). Hierbij wordt samengewerkt met zorg en andere maatschappelijke instellingen.
3. Er is een netwerkgerichte samenwerkingsstructuur (welzijn/zorg/sport) opgezet binnen (in ieder geval) een dorp, vanuit een open club/vitaal sportpark of andere maatschappelijke instelling.
4. (Sport)accommodaties worden beter benut en een gezonde leefstijl wordt op deze wijze bevorderd (beweegarrangementen).

5. Er is aandacht voor een gezonde leefstijl. Contacten zijn opgebouwd, vertrouwen is gewonnen, vraagverheldering is gerealiseerd, signalen worden opgevangen en waar nodig wordt het steunsysteem versterkt.
6. Contact en ontmoeting is georganiseerd (projectmatig met structureel karakter).

Uitvoering

In afstemming met de preventieteam partners is besloten voor deze opdracht geen apart plan van aanpak te maken. De sociale infrastructuur krijgt al doende vorm door de samenwerking in de uitvoering van de themagerichte plannen van aanpak van de deelopdrachten voor mantelzorg, vrijwilligers, maatjes, eenzaamheid en migranten. Welzijn Rivierstroom heeft een regierol in de uitvoering van deze themagerichte deelopdrachten. Onderstaand geven we de ontwikkelingen weer.

Doel 1. Er is concreet een gezamenlijke werkwijze ontwikkeld van herkennen, signaleren en doorverwijzen.

De contacten met doorverwijzers zijn in 2021 verstevigd. De MDO's vonden doorgang, soms online. Er is een groeiend aantal professionals en inwoners die preventief handelen, signalen herkennen en doorverwijzen. Tijdens corona was er intensief contact met doorverwijzers over het hulpaanbod vanuit Welzijn Rivierstroom. Behalve met de zorgaanbieders zijn ook de banden met lokale vrijwilligersnetwerken verstevigd. Sinds de eerste coronagolf in 2020 is er een werkwijze voor hulpaanvragen afgesproken met de samenwerkende kerken. Er is ook dit jaar nauw samengewerkt met het oog op het welzijn van inwoners. Bijvoorbeeld bij:

- het verbinden van vrijwilligers aan kwetsbare inwoners, bijv. bij boodschappenhulp of het bieden van een luisterend oor
- het geven van bekendheid aan, en deelname van inwoners aan acties op het gebied van eenzaamheid (zie 2.).
- het creëren van bewustwording bij zowel vrijwilligers als professionals van signalen van eenzaamheid, mantelzorg, etc.

Bij navraag is er tevredenheid bij zowel de inwoners als de doorverwijzers over de ondersteuning. Dit resulteert in een beter op elkaar afgestemde werkwijze, tevreden inwoners, meer samenredzaamheid en daardoor een besparing op professionele zorg. Aandachtspunt blijft een "warme overdracht" van doorverwijzers naar Welzijn Rivierstroom. Juist door corona waren veel kwetsbare inwoners bang om mensen binnen te laten, laat staan "vreemde vrijwilligers". Na versoepeling van de regels, zorgden we voor een warme overdracht.

Onderstaand diverse signaleerders en doorverwijzers met wie wij samenwerken:

- Het kernpunt en het sociaal team
- Zorg- en maatschappelijke organisaties
- Het informele netwerk van inwoners
- Rechtstreeks via de website, telefonisch of persoonlijk

Doel 2. Er is een lokaal dorpsgericht aanbod op maat om eenzaamheid te bestrijden en kwetsbare 65 plussers, inwoners met een beperking en statushouders/arbeidsmigranten, te laten participeren

binnen de samenleving (projectmatig met structureel karakter). Hierbij wordt samengewerkt met zorg- en andere maatschappelijke instellingen.

Samen is leuker

In 2021 is er in Neder-Betuwe gestart met “Samen is leuker”, een lokale coalitie tegen eenzaamheid. Als partner in de projectgroep ‘Samen is leuker’ en als kartrekkers van de lokale werkgroepen eenzaamheid slaan de sociaal werkers de brug tussen de leefwereld (praktijk) en de systeemwereld (beleid). Leidraad hierbij is het gezamenlijk met partners (Gemeente, GGD, Sante Partners) via het kwaliteitskompas opgestelde Plan van Aanpak. We zorgen voor het vormgeven van gemêleerde werkgroepen en sluiten aan bij de energie van de professionals en inwoners in de werkgroepen. Ook participeert Welzijn Rivierstroom in de werkgroep eenzaamheid voor mensen met een beperking. De acties die we, ondanks corona, onder de vlag van “Samen is leuker” dit jaar startten:

- Lokaal signaleren en verwijzen op individueel niveau en toeleiden naar collectieve activiteiten waar mogelijk.
- In juni startten we de pilot Lief & Leedstraten* in Ochten. Lief & Leedstraten is een erkende interventie op het gebied van voorkomen en verminderen van eenzaamheid. Het is de bedoeling dit project de komende jaren uit te rollen in Neder-Betuwe. In december 2021 is de vijfde Lief & Leedstraat gestart. Naar aanleiding van een krantenbericht zijn er al twee aanvragen vanuit Opheusden gekomen voor 2022. In samenwerking met de gemeente hebben we voor 2022 een licentie voor heel Neder-Betuwe ontvangen en rollen we dit project uit. In 2022 zullen we ook een uitwisseling tussen de gangmakers faciliteren.
- Opzet van een pilot “vangnetwerk” voor senioren in Neder-Betuwe in 2021-2022 met financiering van ZonMw; dit is ook een beschreven interventie tegen eenzaamheid. Het vangnetwerk genaamd “MeeDoen!” is gestart in april. De doorverwijzingen kwamen onder meer via de praktijkondersteuners GGZ, thuiszorg en via een actieve lobby vanuit Welzijn Rivierstroom. Het ouderennetwerk zet zich in voor de buurt, voor de schoenendoosactie en voor elkaar. Ouderen zijn zinvol bezig en hebben steun aan elkaar. Ook levert dit veel signalen op voor de sociaal werker over de buurt. Per september maken de ouderen om de week samen een lunch in samenwerking met enkele migranten vanuit de “wereldkeuken” die zo ook weer kleinschalig opstart. Het slaat zo goed aan dat er inmiddels 15-20 deelnemers zijn. Heel mooi maar ook erg intensief. We gaan na hoe we dit kunnen verduurzamen en hebben in december een externe subsidie aanvraag ingediend voor het activiteitenbudget voor 2022-2024. Graag gaan we met de gemeente in gesprek over verduurzaming van dit vangnetwerk en de gevraagde extra ureninzet van de sociaal werker voor de komende jaren.
- Vanuit de gemeente is er eind november een nieuwe subsidieregeling voor om eenzaamheid te voorkomen en te verminderen. De sociaal werkers maken ook hierbij proactief de vertaalslag naar inwoners en organisaties.
- In december is er Neder-Betuwe breed een actie geweest waarbij vrijwilligers persoonlijk langs 600 ouderen zijn geweest met een kerstpakketje en voor een praatje. In een papieren tasje met logo van ‘Samen is leuker’ ontvingen kwetsbare inwoners een kerstwens met lekkernij en drie lege kerstkaarten met de oproep deze zelf bij andere mensen te bezorgen. Daarmee brachten

we mensen op positieve wijze in beweging en met elkaar in contact. Dit was een mooi vervolg op de zwerfstenenactie eerder dit jaar (zie cultuurpact).

- Samen met de Rehobothschool in Ochten en Mozaïek Welzijn organiseerden we een kerstkaartenactie waarbij kinderen bij ouderen langs de deuren gingen.
- Nieuwe ontmoetingsactiviteit op vrijdagmorgen in dorps huis Kesteren. De meerwaarde is, dat iedereen en met name migranten, hier dorpsgenoten ontmoeten.
- Opzet pilot beeldbellen voor senioren in Neder-Betuwe in 2021 met externe financiering. Er zijn vijf deelnemers geworven en ondersteund in Neder-Betuwe met het eenvoudig beeldbellen om eenzaamheid te verminderen en meer zelfredzaam te zijn. Het bleek in de praktijk moeilijk om inwoners te werven om deel te nemen aan deze pilot. Resultaten van de pilot worden nog verwerkt.

Cultuurpact

Welzijn Rivierstroom heeft bijgedragen aan de uitvoering van het Cultuurpact 2019-2020. De doelstellingen zijn:

- het bevorderen van cultuurparticipatie van ouderen in Neder-Betuwe.
- Bijdragen aan ontmoeting, verrijking, zingeving en een zinvolle dagbesteding voor ouderen.

Door corona hebben we uitstel aangevraagd en tot juli 2021 konden de activiteiten uitgevoerd worden. Het project hebben we met veel creativiteit succesvol volbracht.

Binnen het project waren er 3 activiteiten, namelijk:

A. Samenwerkende muziekverenigingen

De uitvoering van het cultuurpact in coronatijd bleek een onmogelijke opgave voor de muziekverenigingen. Zij konden niet repeteren en daarnaast vallen veel leden onder de kwetsbare doelgroep waardoor kleine activiteiten in de buitenlucht bij bijvoorbeeld verzorgingshuizen niet gerealiseerd konden worden. Op verzoek van de muziekverenigingen hebben we uitstel aangevraagd tot juli 2021, maar helaas konden de muziekverenigingen niet samen komen en dus geen activiteit uitvoeren.

B. Nieuw initiatief- zwerfstenenactie Neder-Betuwe

In afstemming en overleg met de projectleider, Roos Fokkema, kregen we de ruimte en budget om een passende activiteit te bedenken. Geïnspireerd door de Kei-Tof facebookpagina en na enthousiaste reacties van inwoners hebben we in de verschillende dorpen in Neder-Betuwe een “zwerfstenenactie” uitgezet.

De stenenactie houdt in dat verschillende vrijwilligers van de huizen van de dorpen, de kerk, de dorps huizen, Welzijn Rivierstroom en de ouderen van het vangnetwerk pakketjes met stenen, stiften en een begeleidende brief hebben samengesteld. Vrijwilligers en de sociaal werkers bezorgden deze pakketjes in mei en juni 2021 huis aan huis bij 600 kwetsbare inwoners. We mobiliseerden vrijwilligers uit alle dorpen om in hun eigen dorp persoonlijk bij de mensen thuis langs te gaan. Door dit persoonlijke contact hoorden we hoe het met mensen gaat. Signalen van eenzaamheid konden we oppakken en mensen op weg helpen richting (zorg)instanties en informele ondersteuning inzetten. Mensen reageerden zeer positief en enthousiast. Inwoners zijn aan de slag gegaan met hun vader,

(klein)kinderen, buren en/of vrienden om van deze stenen een kunstwerk te maken. We ontvingen mailtjes dat mensen deze actie erg waarderen en er veel plezier aan hadden. Ook is er een artikel over verschenen in het Reformatorisch Dagblad. Door deze actie hebben we de doelen van het Cultuurpact kunnen realiseren. Helaas konden we mensen toen niet doorverwijzen naar bestaande, reguliere activiteiten, omdat deze door corona gesloten waren.

C. Fotografie workshop

Met de versoepelingen en de openstelling van 'de huizen van', heeft deze workshop, in overleg, na de zomervakantie plaatsgevonden.

Ook voor 2021- 2022 hebben we een projectplan ingediend voor uitvoering van het project senioren cultuurparticipatie. De doelstelling is: Bewustwording, bevorderen van de culturele identiteit van de regio door het verbinden van generaties via uitdagende kunstactiviteiten. Bij voorkeur door generaties te verbinden. Dus altijd samen met anderen: jongeren, amateurkunstenaars, mantelzorgers of andere vrijwilligers.

Doelgroep: senioren, vrijwilligers, leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs.

Activiteiten

In de verschillende dorpen (Ochten, Dodewaard, Opheusden, Kesteren, Echteld en IJendoorn) voerden we met onze bestaande netwerkcontacten/groepen in november en december gesprekken over mogelijke activiteiten in 2022.

Gezien de toename van corona in Neder-Betuwe zullen we een combinatie maken van groepsbijeenkomsten en culturele activiteiten die mensen thuis alleen of in een klein gezelschap kunnen doen. Begin 2022 bespreken de sociaal werkers met het netwerk welke activiteiten we kunnen uitvoeren.

Doel 3. Er is een netwerkgerichte samenwerkingsstructuur (welzijn/zorg/sport) opgezet binnen (in ieder geval) een dorp, vanuit een open club/vitaal sportpark of andere maatschappelijke instelling. (Sport)accommodaties worden beter benut en een gezonde leefstijl wordt op deze wijze bevorderd (beweegarrangementen).

Er is in juni 2020 een lokaal akkoord Neder-Betuwe Bloeit! gesloten waarin Welzijn Rivierstroom, ook in 2021, één van de kartrekkers is.

Lokale samenwerking

De lokale samenwerking is dit jaar waar mogelijk uitgebreid met onder meer beweeg-/sportaanbod in afstemming met de preventieteampartners.

- Zo werkten we samen met onze collega's uit Buren en buursportcoaches aan fietslessen voor statushouders.
- We werkten aan een verdere samenwerking tussen de fysiotherapeuten en Meer bewegen voor ouderen van de SWAN.
- We faciliteren kans voetbal met vrijwilligers en een buurtsportcoach; Hierbij pakten wij begin 2021 proactief een signaal van een inwoner op en brachten dit initiatief samen met partners verder. Dit loopt hartstikke goed met inmiddels meer dan tien deelnemers met een beperking.

Ook zijn er nieuwe trainers/vrijwilligers die we mee hebben geworven. Wij faciliteerden de vrijwilligers onlangs met een VOG overeenkomst.

Doel 4. Er is aandacht voor een gezonde leefstijl

In 2021 zijn we aangesloten bij de leerkring Gemeenten Samen Gezond. Bij de uitvoering van verschillende bijeenkomsten en activiteiten besteedden we aandacht aan gezonde voeding. Dat zit meer in een niet actieve vorm van gezonde traktaties en lekkernijen bij de koffie en thee. Voorbeelden zijn:

- Als attentie vanuit de huizen van, aan het einde van het jaar hebben we gekozen voor het geven van een brood i.p.v. van chocolade. Ook vroegen we de lokale bakker bij sponsoring van een Lief & Leedstraat om krentenbollen i.p.v. gebak. Bij de groep Autisme Verbindt neemt ieder zelf een flesje water mee. Ook bij het vangnetwerk "Meedoen" in samenwerking met de Wereldkeuken is er aandacht voor gezonde maaltijden. Zo bereidde men "Fattoush", een Syrische salade en Hollandse boerenkool. Er wordt altijd water bij geserveerd.
- We organiseerden twee bijeenkomsten over gezonde leefstijl voor Eritreeërs samen met de nieuwe Eritrese sleutelpersoon. Dit krijgt nog een vervolg..

Onze kracht zit in actieve vorm meer op een ander terrein van Positieve Gezondheid:

- de psychische gezondheid, door bij te dragen aan het verminderen van onder andere eenzaamheid en stress.
- Mensen die als vrijwilliger actief zijn ervaren dit werk als nuttig en zinvol naast hun werk of gedurende hun pensioen.

Doel 5. Contacten zijn opgebouwd, vertrouwen is gewonnen, vraagverheldering is gerealiseerd, signalen worden opgevangen en waar nodig wordt het steunsysteem versterkt.

In 2021 is hier weer hard aan gewerkt (zie onder 1.) en bijvoorbeeld:

- Via de MDO's is er uitwisseling met zorgpartners.
- Door de nauwe samenwerking met lokale vrijwilligers, o.a. van de SWAN is ook het steunsysteem versterkt.
- Inmiddels werken wij vijf jaar samen met Yuverta om twee keer per jaar een tuinproject voor zeer kwetsbare mensen binnen Neder-Betuwe te organiseren. Er is nu ook een samenwerking op het gebied van workshops bloemschikken waarbij we studenten en kwetsbare inwoners met elkaar in contact brengen.
- Er is nauwe samenwerking met Vluchtelingenwerk en een warme overdracht vanuit de coaches naar de sociale taalmaatjes van Welzijn Rivierstroom
- We werkten samen met Bibliotheek Rivierenland ten aanzien van het ondersteunen bij de corona check app.
- Ook zorgen we voor het ondersteunen van en doorverwijzen naar leerpunt Kesteren

Doel 6. Contact en ontmoeting is georganiseerd (projectmatig met structureel karakter).

In elk plan van aanpak van de diverse thema's komt naar voren hoe we contact en ontmoeting op een projectmatige en structurele manier organiseren (zie onder 2.). En daarnaast:

- Faciliteren Chill Club; We ondersteunden deze club voor jongeren met een beperking bij de herstart na corona en in de zoektocht naar nieuwe vrijwilligers.
- Faciliteren maandelijkse contactgroep "Autisme Verbindt"; Dit is inmiddels een hechte, veilige groep. De groep heeft soms wat bijsturing nodig maar wordt steeds meer zelfredzaam en heeft onderling goed contact. Enkele deelnemers geven zelfs aan meer steun aan elkaar als

ervaringsdeskundigen te hebben dan aan de professionele hulpverlening. Ook ontstaan er wandelafspraken binnen de groep.

- Faciliteren repaircafe; Ook dit jaar hebben we nieuwe vrijwilligers toegeleid naar het repaircafe en adviseerden we hen ten aanzien van onder meer de coronamaatregelen.

Conclusies

De sociale infrastructuur krijgt al doende vorm door de samenwerking in de uitvoering van de plannen ten aanzien van de deelopdrachten voor mantelzorg, vrijwilligers, maatjes, eenzaamheid en migranten. Welzijn Rivierstroom heeft in de uitvoering hiervan een regierol. Bij deze plannen borduren we voort op wat er al is en wat voorziet in een behoefte. We werken hierin nauw samen met actieve vrijwilligers (sleutelfiguren) en partners. Door korte lijnen met en tussen vrijwilligers en lokale partners ontstaat er een stevig netwerk waarin ook kwetsbare inwoners meegenomen worden. Dit werkt preventief en voorkomt zorgkosten. De samenwerking ontstaat echter niet vanzelf en hierin is het nodig dat de sociaal werkers de rol van aanjager, verbinder en “smeerolie” vervullen.

Dit hele jaar voerden we acties uit op basis van het plan van aanpak voor eenzaamheid en migranten. Ook werkten we aan de samenwerkingsplannen van het lokaal akkoord Neder-Betuwe Bloeit! met lokale zorg- en sportpartners, onder meer in het kader van de VWS budgetten. Met deze plannen en als één van de kartrekkers van dit akkoord dragen we zichtbaar bij aan een netwerkgerichte samenwerkingsstructuur.

Bij navraag is er tevredenheid bij zowel de inwoners, vrijwilligers als de samenwerkingspartners over de rol en ondersteuning die Welzijn Rivierstroom biedt. Voor cijfers is de tevredenheid factsheet van Welzijn Rivierstroom bijgevoegd.

Aanbevelingen

Voortzetting en financiering vangnetwerken omdat blijkt dat dit een succesvolle interventie is om eenzaamheid te voorkomen en verminderen. Deze methode is ook beschreven in de Wat Werkt aanpak van Movisie. De opzet van dit vangnetwerk is gefinancierd met externe subsidie van Zonmw maar dit loopt in juni 2022 af. Inmiddels is er externe financiering gevonden voor het activiteitenbudget voor de komende drie jaar maar nog niet voor de extra ureninzet. Graag ontvangen wij financiering voor extra ureninzet voor voortzetting van het huidige vangnetwerk en de voor de uitrol van vangnetwerken in alle dorpen.

Opdracht 2. Mantelzorg

Mantelzorgers zijn van toenemend belang als het gaat om zorg voor en welzijn van de inwoners.

Welzijn Rivierstroom organiseert vanuit het Mantelzorgknooppunt de individuele en groepsgewijze ondersteuning van mantelzorgers. De verantwoordelijkheid voor mantelzorgondersteuning wordt echter breder gedeeld door partners als zorg- en welzijnsorganisaties en werkgevers. Het delen van de kennis rondom mantelzorg(ondersteuning) met partners die mantelzorgers in hun werkveld tegenkomen bleef het accent binnen de opdracht voor 2021.

Doelstellingen:

- Er is concreet een gezamenlijk werkwijze ontwikkeld van herkennen, signaleren en doorverwijzen en er is sprake van coördinatie door de mantelzorgconsulent.
- Er is een structurele samenwerking met lokale betrokken partijen. Aanbod komt altijd in samenwerking met andere partijen tot stand.
- Professionals zijn op de hoogte van waar mantelzorgers en vrijwilligers tegenaan lopen.
- Mantelzorgers weten welke wegen ze moeten bewandelen om ondersteuning te krijgen of een mantelzorgcompliment of –waardering aan te vragen.
- Mantelzorgers voelen zich aangesproken door een goede wijze van communicatie en voorlichting.
- Netwerkgericht samenwerkingsstructuur (welzijn, zorg, sport) is opgezet binnen een dorp, om mantelzorgers te kunnen ontlasten
- Contact en ontmoeting is georganiseerd (projectmatig met structureel karakter)

Doel 1: Er is concreet een gezamenlijke werkwijze ontwikkeld van signaleren, herkennen en doorverwijzen en er is sprake van coördinatie door de mantelzorgmakelaar/mantelzorgconsulent.

Om mantelzorgers en professionals voldoende te informeren en door te verwijzen is er een sociale kaart Mantelzorg Neder-Betuwe gemaakt. Betrokken professionals wilden graag een telefoonlijst ontvangen en aan deze wens is tegemoet gekomen. Welzijn Rivierstroom houdt deze telefoonlijst actueel.

In navolging van de opdracht om mantelzorg nog beter op de kaart te zetten, zijn er bijeenkomsten georganiseerd met professionele partijen zoals de GGD, Bibliotheek Rivierenland, de thuiszorg, Home Instead, STZDB, Eleos, buurtsportcoaches, Mozaïek welzijnsdiensten en de Kernpunten. Algemeen doel is om te kijken wat andere professionals kunnen betekenen op het gebied van mantelzorg. Ook het samen creëren van aanbod is een doel wat hierbij past. We hebben in de bijeenkomsten twee doelgroepen uitgekozen, waar we dit jaar op wilden inzetten. Dit zijn jonge mantelzorgers en de oudere mantelzorgers met zorgvragen rondom dementie. Op verzoek van zorgprofessionals hebben we in 2021 zowel online als fysieke bijeenkomsten georganiseerd over het onderwerp dementie.

Zowel op het onderwerp mantelzorg als op andere gebieden is de samenwerking met het professionele netwerk goed. Er wordt veel samengewerkt om de doelgroepen te ondersteunen en van dienst te zijn. Het doorverwijzen vanuit het kernpunt en zorgorganisaties hebben we in 2021 op verschillende manieren aan de orde gesteld, maar blijft een verbeterpunt.

Vanuit MantelzorgNL is een definitie opgesteld over wanneer je een mantelzorger bent. Helaas blijkt in de praktijk dat individuele zorgprofessionals hier een eigen interpretatie aangeven. Ouders met kinderen met zorgbehoeften worden uitgesloten voor het mantelzorgcompliment. Dit heeft veel invloed op het in beeld krijgen van de mantelzorgers in Neder-Betuwe. Er zijn meer dan 6000 mantelzorgers waarvan er ruim 300 ingeschreven staan als mantelzorger bij Welzijn Rivierstroom. Het signaleren en herkennen van

mantelzorgers zal door Welzijn Rivierstroom in 2022 bij zorgprofessionals nog meer onder de aandacht gebracht worden.

Pilot individuele ondersteuning

De individuele ondersteuning moet bijdragen om de draaglast te verminderen en de draagkracht te versterken, waardoor overbelasting voorkomen kan worden. Mantelzorgers voelen zich gehoord en gesteund. Door het verkrijgen van de juiste informatie weten zij welke vervolgstappen zij moeten zetten. Dit geeft helderheid en rust waardoor de mantelzorger gerichte in actie kan komen. Zij ervaren het als prettig dat de mantelzorgconsulent zowel overdag als 's avonds te bereiken is middels telefoon of WhatsApp. De pilot is geëvalueerd en succesvol afgerond en de individuele ondersteuning van mantelzorgers maakt nu deel uit van de reguliere subsidie..

Eind juni 2021 hebben we een tevredenheidsmeting verstuurd naar alle mantelzorgers in zowel de gemeente Neder-Betuwe, Buren als Rhenen. We hebben gedurende de zomermaanden per mail een herhaaldelijk verzoek doen om vijf minuten de tijd te nemen om dit formulier in te vullen. Tot 20 juli hebben in totaal 25 mantelzorgers gereageerd. Waarvan niemand uit Neder-Betuwe. Onze ervaring is dat mantelzorgers, oftewel inwoners van Neder-Betuwe, niet actief reageren op verzoeken om deel te nemen of aan te geven waar hun behoefte ligt. Hierdoor is het lastig om vraaggericht gericht te werken.

Per 31 december staan er 269 mantelzorgers ingeschreven. Door natuurlijk verloop, door overlijden van de partner of verhuizing blijft het aantal mantelzorgers die bij WR ingeschreven staat gelijk. Een goede doorverwijzing en een goede communicatie via partners en (social) media kan helpen om ervoor te zorgen dat er meer mantelzorgers zich inschrijven.

Doel 2: Er is een structurele samenwerking met betrokken partijen. Aanbod komt altijd in samenwerking met anderen tot stand.

Algemeen doel is om te kijken wat andere professionals kunnen betekenen op het gebied van mantelzorg. Ook het samen creëren van aanbod is een doel wat hierbij past. Dit jaar zijn er twee doelgroepen uitgekozen, waar we ons dit jaar op hebben ingezet. Dit zijn jonge mantelzorgers en de oudere mantelzorgers met zorgvragen rondom dementie.

Concrete uitkomst is dat we in samenwerking met Mozaïek, Eleos en de buurtsportcoaches voor jonge mantelzorgers in de week van 1 t/m 7 juni een themawEEK hebben georganiseerd. Met als doel om bewustwording te creëren onder jongeren en professionals, maar vooral jongeren de aandacht te geven die zij nodig hebben. Voor het inhoudelijk verslag verwijs ik naar de 2de kwartaalrapportage van Welzijn Rivierstroom. Belangrijkste conclusie is dat er nog geen structureel aanbod en werkwijze voor de jonge mantelzorger is ontwikkeld. Hiervoor is het kwaliteitskompas Jonge Mantelzorger 2022 geschreven.

Wat betreft de doelgroep oudere mantelzorgers en dementie, zaten we in een verkennende fase en hebben we ingezet op samenwerking met en kennisoverdracht vanuit de dementieconsulente. Deze bijeenkomst heeft eind april plaatsgevonden en in september geresulteerd in de bijeenkomst "pijnbestrijding bij onbegrepen gedrag bij dementie". Deelnemers krijgen meer inzicht in het herkennen van dit gedrag en leren hoe te handelen bij het bestrijden van fysieke pijn. Aan deze bijeenkomst konden zowel professionals als mantelzorgers deelnemen.

Het afgelopen jaar was het door corona en het ontbreken van belvrijwilligers een lastig jaar om contacten met mantelzorgers te onderhouden. Tijdens collectieve bijeenkomsten kunnen we mensen goed informeren en vragen voor ondersteuning oppakken of mensen door verwijzen. Nu we weer

voorzien zijn van belvrijwilligers en doordat de maatregelen rondom corona een jojo effect hebben, verwachten wij dat het aantal aanvragen voor individuele mantelzorg ondersteuning zal toenemen.

Doel 3: Professionals zijn op de hoogte van waar mantelzorgers tegenaan lopen.

Zolang professionals een eigen interpretatie geven aan de term mantelzorger zullen professionals niet van alle mantelzorgers weten waar ze tegen aan lopen. De sociaal werkers hebben contacten met zorgprofessionals om het onderwerp mantelzorg te bespreken en zaken te bespreken en af te stemmen. Hier valt nog veel in te winnen, want ook iemand die net mantelzorger is geworden, is een doelgroep die beter begeleid kan worden.

WR heeft hierin een belangrijke rol, omdat zij de partijen met elkaar verbindt. Het heeft vanuit WR de voorkeur een samenwerkingsverband te organiseren, waarin we elkaar ontmoeten en regelmatig contact hebben.

Het is goed om te horen waar andere professionals tegenaan lopen, zodat er een compleet beeld ontstaat. WR zal op basis hiervan nagaan wat er georganiseerd kan worden.

Doel 4: Mantelzorgers weten welke wegen ze moeten bewandelen om ondersteuning te krijgen/het mantelzorgcompliment aan te vragen.

Dit is niet bij alle mantelzorgers bekend en mantelzorgers worden niet altijd goed doorverwezen. Waar een kernpuntmedewerker zegt dat zij niets voor de mantelzorger kan betekenen, zou een directe doorverwijzing naar de onafhankelijke cliëntondersteuner op zijn plaats zijn. Dit wordt niet altijd gedaan. Door de complexiteit van de wetten (WMO,ZVW,WLZ) is het lastig om als leek te beoordelen waar je hulp kan krijgen en hoe deze gefinancierd kan worden. De mantelzorgconsulent vervult een belangrijke rol om mantelzorg te informeren en door te verwijzen.

In het afgelopen jaar is er publiciteit aan het aanvragen van het mantelzorgcompliment gegeven. Zowel tijdens de high tea, in het contact met belvrijwilligers en in berichten in de krant. Veel mensen weten niet van het bestaan en/of komen door de verordening niet aanmerking voor het compliment. Wij hebben geen zicht op hoeveel mantelzorgcomplimenten dit jaar zijn aangevraagd, omdat de gemeente Neder-Betuwe deze verder afhandelt.

Doel 5: Mantelzorgers voelen zich aangesproken door een goede wijze van communicatie en voorlichting.

Vanuit Welzijn Rivierstroom werken we op het gebied van communicatie themagericht. Dit wil zeggen dat er iedere maand een bepaald thema meer aandacht krijgt dan de andere thema's. In november 2020 en november 2021 stond mantelzorg centraal. In vergelijking tot andere maanden hadden we een stijging op onze website in het aantal bezoekers (274% meer pagina bezoek) en bleven de mensen langer op de website waarmee de gemiddelde leestijd op 1:35 minuten lag in plaats van op 1:10 minuten. We hebben gezorgd dat er op social media en in de kranten meerdere berichten over mantelzorg geplaatst werden.

Om op een eenvoudige en toegankelijke manier uit te leggen wanneer iemand met een mantelzorger is en wat wij vanuit Welzijn Rivierstroom kunnen betekenen, hebben we een animatiefilmpje laten maken en deze is sinds januari 2021 te zien op onze website. <https://www.welzijnrivierstroom.nl/gemeente-neder-betuwe/mantelzorger/>

Van januari t/m maart 2021 heeft er in de Plus Supermarkt in Kesteren een grote digitale reclame gehangen met als doel om mantelzorgers te activeren om het mantelzorgcompliment aan te vragen en/of een afspraak met een mantelzorgconsulent te maken. Tevens hebben we in deze periode een flyer bij 2000 huishoudens bezorgd met dezelfde boodschap. Ieder kwartaal wordt er een nieuwsbrief naar alle mantelzorgers, die ingeschreven staan bij Welzijn Rivierstroom en het professionele netwerk, verstuurd. Doel van deze nieuwsbrief is om mantelzorgers te informeren. Vanaf oktober ontvangen de mantelzorgers geen nieuwsbrief meer, maar een tijdschrift waarmee ze themagericht informatie ontvangen van zowel landelijke als regionale instanties en activiteiten. In de eerstvolgende editie was het thema 'Rouw en Verlies'. Om inzichtelijk te krijgen welke instanties aanbod hebben op dit onderwerp is de sociale kaart in kaart gebracht, hebben we op basis van interviews met een rouw- en verliestherapeut, Pro Persona en een praktijkondersteuner van de huisarts in Kesteren artikelen geschreven en voor het najaar 2021 en begin 2021 bijeenkomsten en een cursus ingepland.

Gedurende het jaar plaatsen we berichten op social media en in de kranten over mantelzorg. Deze berichten zijn bedoeld om de mantelzorger te informeren over specifieke bijeenkomsten. Door corona hebben we weinig bijeenkomsten kunnen organiseren. Bij de high tea op 10 november hadden we aanzienlijk minder deelnemers dan andere jaren (21 personen) en hadden we ruim 50 aanmeldingen voor de thuisattentie voor mantelzorgers.

In november 2021 is er op diverse plekken in Neder-Betuwe een poster voor mantelzorgers opgehangen en zijn er kleine flyers gemaakt die met verschillende attenties huis aan huis zijn verspreid.

Tijdschrift Voor Elkaar

De eerste editie van het tijdschrift Voor Elkaar is in het derde kwartaal verspreid. In totaal hebben we 500 papieren exemplaren verspreid en digitaal hebben we deze zowel naar mantelzorgers als ons netwerk verstuurd. Het thema van deze editie was Rouw en Verlies. De 2de editie en tevens laatste editie, is in december uitgekomen. Het thema van deze editie was Wonen en Veiligheid. Wij zijn aan het onderzoeken of er een alternatief kan komen, want specifiek nieuws aanbieden voor mantelzorgers met zowel landelijke als regionale berichten is van meerwaarde. Themagericht werken voor mantelzorgers is de sociaal werker ook goed bevallen. Het schrijven van artikelen geeft de ruimte om wat dieper in een onderwerp te duiken, de laatste ontwikkelingen te volgen en de sociale kaart te verbreden.

Aanbeveling/aandachtspunten

Van de mantelzorgers die vermoedelijk overbelast zijn in Neder-Betuwe is slechts het topje van de ijsberg in beeld. Als belangrijke verbeterpunten zien wij:

- De mantelzorger staat op het netvlies van de kernpuntmedewerker en deze meldt de mantelzorger aan bij Welzijn Rivierstroom
- Doorverwijzing en aanmelden van mantelzorgers door andere instanties
- Signalering van overbelasting bij mantelzorgers door andere partijen zoals het Kernpunt, huisartsen en POH-ers
- Er is bij professionals eenduidigheid over wie een mantelzorger is
- Welzijn Rivierstroom stelt een definitie op die door iedereen gebruikt wordt
- Aanpassing verordening mantelzorgcompliment
- In contact komen met nieuwe startende mantelzorgers (preventie)
- Ontwikkelen van een communicatieplan 2022 waar we op structurele manier het onderwerp mantelzorg onder de aandacht brengen
- Structureel aanbod voor jonge mantelzorgers ontwikkelen onder de vlag van Welzijn Rivierstroom

- Communicatieplan en plan van aanpak jonge mantelzorgers ontwikkelen in samenwerking met Eleos en Mozaïek
- Bereiken van mantelzorgers met een migrantenachtergrond. Dit opnemen in het communicatieplan
- Zodra de mogelijkheden zich voordoen leuke en ontspannende activiteiten voor mantelzorgers organiseren
- Nauwe samenwerking met het kernpunt om bijvoorbeeld gezamenlijk op huisbezoek te gaan of cases te bespreken maar ook om de verwachtingen qua inzet van een vrijwilliger te bespreken
- Wij introduceren een instrument waarmee professionals overbelasting kunnen meten
- De gemeente heeft Welzijn Rivierstroom gekozen als de plek voor alle mantelzorgers. Er is een onderscheid te maken tussen de volwassen mantelzorger en de jonge mantelzorger. De aanpak van en de onderwerpen voor collectieve bijeenkomsten voor jonge mantelzorgers zijn anders dan bij volwassenen. Het verzoek/advies is om de regie voor jonge mantelzorgers duidelijk bij Welzijn Rivierstroom neer te leggen om tot een structureel aanbod te komen en de jonge mantelzorger in beeld te krijgen en te houden. Het kwaliteitskompas Jonge mantelzorger heeft u reeds ontvangen

Opdracht 3. Inzet van financiële maatjes ter voorkoming van een oplopende schuldenproblematiek

Gestelde doelen opdracht 2021

Algemene doelstelling:

Het vormen van een integraal dekkend netwerk van niet professionals in de dorpen om schuldenproblematiek, psychische problemen en problemen op sociaal-maatschappelijk vlak tegen te gaan.

Subdoelen

1. Er is een structurele samenwerking met lokale partijen. Aanbod komt zoveel mogelijk in samenwerking met andere partijen tot stand.
2. Professionals zijn op de hoogte van waar inwoners met financiële, psychische, sociaalmaatschappelijke en praktische problemen tegenaan lopen.
3. Inwoners weten welke wegen ze moeten bewandelen om ondersteuning te krijgen
4. Inwoners voelen zich aangesproken door een goede wijze van communicatie en voorlichting
5. Vrijwilligers organisaties weten welke wegen ze moeten bewandelen om ondersteuning te krijgen als het gaat om financiële, psychische, sociaalmaatschappelijk en praktische problemen

Meeteenheden

Tellen:

- Aantal aanvragen voor ondersteuning per kwartaal bij Welzijn Rivierstroom
- Aantal bezoekers bij het financieel spreekuur
- Aantal bezoekers website en stijging aanvragen hulp bij administratie
- Aantal aanvragen maatjes (psychische beperking en overig)
- De samenwerking en gezamenlijke werkwijze bij hulpvragen is bekend bij alle medewerkers van het kernpunt en het sociaal team
- De samenwerking en gezamenlijke werkwijze bij hulpvragen is bekend bij 75% van de zorg- en maatschappelijke organisaties
- De samenwerking en gezamenlijke werkwijze bij hulpvragen is bekend bij 25% van het informele circuit van inwoners
- De samenwerking en gezamenlijke werkwijze bij hulpvragen is bekend bij 25% van de kerken

Vertellen:

- Tevredenheidsmeting klant
- Tevredenheidsmeting bij bijeenkomsten en trainingen voor vrijwilligers

Uitwerking van de gestelde doelen

Doel 1: Er is een structurele samenwerking met lokale partijen. Aanbod komt zoveel mogelijk in samenwerking met andere partijen tot stand.

Het coronavirus heeft in 2021 veel invloed gehad op de gangbare werkwijze. Zo is het grootste gedeelte van het jaar het financieel spreekuur niet open geweest en wilden veel inwoners als vrijwilligers geen bezoek aan huis. Neder-Betuwe kenmerkt zich door een lage vaccinatiegraad en dat benoemen de vrijwilligers ook als reden om fysiek contact te hebben en bij mensen thuis te komen.

We zagen dat vrijwilligers van vluchtelingenwerk hun jarenlange ondersteuning van nieuwkomers los gingen laten. Eerder zagen we dat taalmaatjes in Coronatijd niet altijd stand hielden. Er is een groep nieuwkomers die zich snel wegwijs maken in Nederland; zij leren de taal en vinden werk. Er is een kleine groep nieuwkomers in Neder-Betuwe waarbij dat niet lukt. Soms is dat omdat zij geen contacten kunnen maken met hun omgeving.

In deze tijd hebben we gekeken hoe we inwoners met financiële vragen zo goed mogelijk konden helpen. Via de media en social media is dit regelmatig naar de inwoners en lokale partijen gecommuniceerd. Per aanvraag hebben we gekeken wat mogelijk is. In sommige situaties was het dat een medewerker van het sociaal team voor een derde deel ondersteuning bleef geven en dat de vrijwilliger twee derde deel oppakte.

In bijgaand overzicht staat een totaal beeld van alle hulpaanvragen in 2021.

Hulpvraag	Totaal hulpaanvragen is 261 . De verdeling is als volgt:
Hulp in de administratie	91
Gezelschap/maatje	97
Klusjes rondom en in de woning	14
Boodschap	4
Begeleiding	4
Computer	3
Dierenverzorging	0
Specifiek corona	6
Respijt	10
Taal	17
Tuin	7
Vervoer	8

In totaal zijn er dit jaar 261 aanvragen binnengekomen. Een stijging ten opzichte van vorig jaar met 40 aanvragen. De aantallen laten zien dat we bij Welzijn Rivierstroom vooral aanvragen voor ondersteuning bij de administratie krijgen en voor maatjes/gezelschap. Opvallend dat het aantal aanvragen voor maatjes dit jaar het hoogst scoort. Dit is het gevolg van corona en de behoefte aan contact.

Doel 2: Professionals zijn op de hoogte van waar inwoners met financiële, psychische, sociaalmaatschappelijke en praktische problemen tegenaan lopen.

Professionals zijn op de hoogte waar inwoners tegen aanlopen met financiële-, psychische-, sociaal

maatschappelijke - en praktische problemen tegen aanlopen. Het is niet altijd bekend waar ze moeten zijn. Veel professionals vragen al jaren om een goede sociale kaart, omdat professionals niet altijd bekend zijn met waar ze moeten zijn.

Vaak stemmen professionals met ons af wat wij kunnen betekenen en zoeken we samen naar mogelijkheden.

Uit de doorverwijzingen van het kernpunt naar Welzijn Rivierstroom blijkt dat een sociale kaart wenselijk is. Sommige hulpaanvragen hoorden niet bij ons en hebben we hier meerdere malen contact met het kernpunt over opgenomen om dit beter af te stemmen. Op deze uitnodiging is niet ingegaan.

Doel 3: Inwoners weten welke wegen ze moeten bewandelen om ondersteuning te krijgen

Inwoners binnen Neder-Betuwe vragen niet snel om hulp, maar als ze hulp nodig hebben, dan weten ze hun weg wel te vinden. Neder-Betuwe is erop ingericht dat mensen zich eerst melden bij het kernpunt en anders komt de hulpvraag via de POH, huisarts of thuiszorgmedewerker op de juiste plek terecht.

Doel 4: Inwoners voelen zich aangesproken door een goede wijze van communicatie en voorlichting

Vanuit Welzijn Rivierstroom besteden we veel aandacht aan PR en communicatie om mensen zelf het initiatief te laten nemen om hulp te vragen. Wij maken gebruik van kranten, social media en flyers die op bekende plekken worden verspreid.

Doel 5: Vrijwilligers(organisaties) weten welke wegen ze moeten bewandelen om ondersteuning te krijgen als het gaat om schuldenproblematiek.

In verband met corona plannen we geen afspraken met organisaties en laten we dit onderwerp even liggen. Wel gaan we op verzoek in gesprek met enkele vrijwilligersorganisaties die ondersteuning vragen i.v.m. inkomensverlies door corona.

Metingen

Eind november/begin december 2021 hebben wij een tevredenheidsmeting onder de hulpvragers gedaan. De resultaten zullen begin 2022 worden uitgewerkt. Er is tevens een meting uitgezet bij professionals waarmee wordt samen gewerkt.

Tijdens elk financieel spreekuur zijn 1 of meerdere aanmeldingen gedaan. Niet alles was passend voor het spreekuur en met regelmaat was er toch nog een afmelding voor aanvang. In dat laatste geval is de vrijwilliger alsnog op huisbezoek gegaan. Momenteel gaan de spreekuren niet door in verband met de coronamaatregelen.

Conclusie

- We zien een toename van individuele gezelschapsvragen. Enerzijds doordat mensen eerder dagbesteding hadden die afgeschaald is en anderzijds zijn dit de gevolgen van corona. Mensen hebben behoefte aan contact en wanneer collectieve bijeenkomsten niet doorgaan of mensen hebben fysieke en psychische beperkingen, dan neemt de vraag de individuele maatjes toe.
- Door terugkoppeling van sociaal/taalmaatjes worden de ambities van nieuwkomers zichtbaar. Dit maakt dat er meer mogelijkheden ontstaan voor collectivisering van vragen.

- Met diverse partijen is gekeken naar versterking van het aanbod door samenwerking; denk hierbij aan de bibliotheek voor digi- en taalvaardigheden.
- Sinds september 2021 is het financieel spreekuur weer opgestart. Het lukt nog niet om voldoende inwoners daar naar toe te verwijzen. Het tijdstip komt niet uit of vervoer is niet mogelijk en tegelijkertijd zeggen mensen nog af of komen toch niet. Eerder werden de spreekuren beter bezocht aldus de vrijwilligers. Het is nodig om hier meer bekendheid aan te geven, zodat de avonden weer beter bezocht worden. In december moest het financieel spreekuur weer dicht. Het is lastig om een goede indruk te krijgen van de meerwaarde van het financieel spreekuur en wat we kunnen verbeteren.

Aanbeveling

De inzet van financiële maatjes is noodzakelijk binnen Neder-Betuwe met het oog op het voorkomen van verdere financiële en sociale problemen en kostenbesparing. Om deze reden adviseren wij om hierin te blijven investeren. Een sociale kaart blijft zeer wenselijk.

Vanuit Welzijn Rivierstroom kan een inwoner voor maximaal zes maanden ondersteund worden met de bedoeling dat iemand het daarna zelfstandig kan. Indien dit niet haalbaar is, zal de kernpuntmedewerker een maatwerkvoorziening budgetcoaching aan moeten vragen. Ook dit jaar zien we casuïstiek die we beter met elkaar door zouden moeten spreken voordat een vrijwilliger er mee aan de slag gaat.

Opdracht 4 Vrijwilligerssteunpunt

Vrijwilligerssteunpunt

In Neder-Betuwe zijn zo'n 250 vrijwilligersorganisaties actief. Onder bewoners is 50% actief als vrijwilliger en is er een groot aanbod van diverse vrijwilligersorganisaties. Vrijwilligers(organisaties) die onder andere actief zijn in de kerk, in het openbaar groen, de sport, zorg en welzijn en op school.

In Neder-Betuwe zijn er veel overkoepelende organisaties en professionals die contact hebben met lokale vrijwilligersorganisaties. Zowel op uitvoerend als op bestuurlijk niveau. De wens van de gemeente is dat de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties de juiste ondersteuning krijgen en dat er meer wordt samengewerkt tussen zowel organisaties als professionals onderling.

Algemene doelstelling

“De ambitie van Welzijn Rivierstroom is dat alle vrijwilligersorganisaties in Neder-Betuwe waar nodig ondersteuning krijgen van Welzijn Rivierstroom, bijvoorbeeld op het gebied van financiën, beleid, werving, educatie of op juridisch gebied, afgestemd op de ondersteuningsvraag van de organisatie. We zorgen dat we dichtbij en in contact zijn met inwoners en vrijwilligersorganisaties. Begin 2021 zijn de volgende doelen geformuleerd.”

Doelstellingen

- 1. Inwoners in gemeente Neder-Betuwe zijn op de hoogte van de diverse vormen van vrijwilligerswerk en weten bij welke verenigingen en stichtingen ze vrijwilligerswerk kunnen doen. Welzijn Rivierstroom kan hierin bemiddelen.**
- 2. Vrijwilligersorganisaties hebben een up-to-date vrijwilligersbeleid en zijn op de hoogte van relevante ontwikkelingen (denk hierbij aan onderwerpen als veiligheid; privacy, VOG, vertrouwenspersoon etc., maar ook financiën, verzekeringen, vrijwilligersbehoud).**
- 3. Er is een goede samenwerking tussen Welzijn Rivierstroom en betrokken professionals en georganiseerde ondersteuningsclubs zoals de Sportkoepel en de Jongerenraad, die ook een deel van de ondersteuning bieden die ook door Welzijn Rivierstroom geboden wordt.**

Doelstelling 1. Inwoners in gemeente Neder-Betuwe zijn op de hoogte van de diverse vormen van vrijwilligerswerk en weten bij welke verenigingen en stichtingen ze vrijwilligerswerk kunnen doen. Welzijn Rivierstroom kan hierin bemiddelen.

Vanuit verschillende kanten werd duidelijk dat de bestaande vrijwilligersorganisaties bij andere organisaties, professionals, maar ook bij inwoners, niet altijd bekend zijn. Of wanneer de organisatie wel bekend is bij de bewoner, bleek niet duidelijk te zijn welke vormen van vrijwilligerswerk door de betreffende partij gedaan wordt. Het begint hier bij een juiste profilering en een duidelijke communicatie naar buiten toe.

Voor het bereiken van de inwoners en andere organisaties, moeten de communicatiestromen voor alle partijen duidelijk zijn. In het contact met vrijwilligersorganisaties stimuleert de sociaal werker om zelf PR

te geven aan activiteiten en evenementen middels de agenda op de site van het Kernpunt. Zo dragen we bij aan een grotere bekendheid en een zo volledig mogelijk overzicht en completer beeld van de sociale kaart in de dorpen. Bij huisbezoeken bij bewoners met hulpvragen voor sociaal contact, wordt eerst duidelijk gemaakt welke bestaande activiteiten er door de vrijwilligersorganisaties georganiseerd worden. Er zijn regelmatig inwoners gekoppeld aan een bestaande sociale activiteit, zoals de koffie-inloop.

De organisaties moeten op een centrale plek zichtbaar en vindbaar zijn. Diverse vrijwilligersorganisaties met openstaande vacatures zijn in 2021 op het gebied van PR ondersteund door het Vrijwilligerssteunpunt van Welzijn Rivierstroom. Er is ondersteund met het online plaatsen van de vacature op de vacaturebank, social media kanalen en waar passend andere kanalen, afgestemd op het bereiken van de juiste doelgroep. De sociaal werkers proberen altijd vraaggericht te werken en hun netwerk in te zetten om de juiste verbindingen te leggen en mensen en/of organisaties met elkaar in contact te brengen. Voor de Chillclub bv, - een activiteit gericht op ontmoeting en sociaal contact voor jongeren met een beperking - zijn de werkgroepen en organisaties die affiniteit hebben met deze doelgroep zoals de werkgroep 'Eenzaamheid bij jongeren met een beperking' en de zorgboerderijen actief benaderd.

Faciliteren coördinatie en uitvoering activiteiten SWAN

We ondersteunen bij PR en het ontwikkelen van nieuwe flyers en bij het werven en ondersteunen van nieuwe bestuurders. We stimuleerden dat een nieuw activiteitenoverzicht is geüpdatet en de koppeling is gemaakt met de sociale kaart van de kernpunten. De SWAN heeft in 2021 grote stappen gemaakt als het gaat om bekendheid en profilering naar buiten toe. De website heeft een metamorfose ondergaan en wij hebben ondersteund bij het verstevigen van de interne structuur van alle initiatieven en activiteiten.

De verhuizing van de Steegakker naar de MFA

We ondersteunen de SWAN bij hun rol ten aanzien van het sluiten van de Steegakker in Dodewaard en de toeloop naar de nieuwe MFA. In het derde kwartaal is het Huis van Dodewaard (net als de externe club de woensdagsoos) met onze ondersteuning weer opnieuw gestart in de kantine van sporthal de Eng. Hierin heeft Welzijn Rivierstroom een verbindende rol gehad tussen het Huis van Dodewaard, locaties, organisaties, de werkgroep MFA en gemeente om dit volledige proces (van financiën en vervoer tot inrichting) te stroomlijnen. Deze coördinatie heeft veel ondersteuning gevraagd op operationeel niveau. In het vierde kwartaal hebben we activiteiten voortgezet en de meerwaarde van onze inzet geëvalueerd. De SWAN is zeer positief over de bereikte resultaten. Duidelijk is dat blijvende ondersteuning nodig is voor deze vrijwilligersorganisatie met 220 vrijwilligers en vele activiteiten en diensten voor met name ouderen. De maatschappelijke meerwaarde voor Neder-Betuwe is groot ten aanzien van contact en ontmoeting.

Faciliteren Huizen van de buurt

We ondersteunden bij het vinden van nieuwe vrijwilligers en bij de samenwerking met andere lokale organisaties. Er zijn activiteiten ondergebracht bij de 'Huizen van' waardoor het totaalaanbod is gegroeid. Een groter aanbod en betere vindbaarheid en door ondersteuning bij externe communicatie, wordt de rol van de huizen van steeds prominenter.

2. Vrijwilligersorganisaties hebben een up-to-date vrijwilligersbeleid en zijn op de hoogte van relevante ontwikkelingen (denk hierbij aan onderwerpen als veiligheid; privacy, VOG, vertrouwenspersoon etc., maar ook financiën, verzekeringen, vrijwilligersbehoud).

Vrijwilligersbehoud

De corona-maatregelen hebben in 2021 een enorme impact gehad op vrijwilligersorganisaties. Het grootste deel van het jaar hebben bijna alle activiteiten stilgelegen. Vele vrijwilligers zijn daardoor uit zicht geraakt bij de organisaties (ondanks telefonisch contact en presentjes met kerst e.d.) en vrijwilligersorganisaties merken ook dat er vrijwilligers zijn afgehaakt of zodanig verslechterd dat zij hun werk niet meer kunnen doen. Veel organisaties kampen al met een vrijwilligerstekort, en daarom is dit een extra klap geweest.

Meta-expeditie Nieuwe Gezichten

In 2021 is het helaas ook niet mogelijk geweest om fysieke bijeenkomsten te organiseren voor vrijwilligersorganisaties. Welzijn Rivierstroom streeft ernaar om vrijwilligersorganisaties samen te brengen, om kennis te delen en ervaring uit te wisselen. De coördinator Vrijwilligerssteunpunt heeft er daarom voor gekozen om dit jaar te investeren in training, gericht op vrijwilligersorganisaties. Ze heeft deelgenomen aan de cursus 'Meta-expeditie nieuwe gezichten', van NOV, en deze eind 2021 succesvol afgesloten. Dit is een landelijke cursus die methodes en handvatten aanreikt om vrijwilligersorganisaties te stimuleren om duurzaam en zelfredzaam te worden als het gaat om het werven van nieuwe leden en vrijwilligers. Zodra de maatregelen het toelaten zal deze kennis in 2022 ingezet worden. Er zal een bijeenkomst voor alle vrijwilligersorganisaties worden georganiseerd, waarin organisaties zichzelf kunnen voorstellen, met andere organisaties in gesprek kunnen over thema's die spelen en ideeën kunnen uitwisselen. De geïnteresseerde partijen zullen daarna zelf getraind worden op het gebied van werving van vrijwilligers.

Trainingen voor vrijwilligersorganisaties

Het Vrijwilligerssteunpunt verstuurt regelmatig nieuwsbrieven naar de vrijwilligersorganisaties, waarin relevante ontwikkelingen en onderwerpen aan bod komen. Zo zijn onder andere de diverse subsidiestromen –bijvoorbeeld de mogelijkheden vanuit de Stuurgroep Lokaal-Akkoord – onder de aandacht gebracht bij de vrijwilligersorganisaties. In juli 2021 moeten alle vrijwilligersorganisaties voldoen aan de nieuwe wet WBTR. Welzijn Rivierstroom heeft dit jaar de WBTR veel onder aandacht gebracht bij de organisaties. Wij verwijzen de organisaties naar een stappenplan, hebben een kortingscode opgesteld en hebben diverse organisaties ondersteund in het toepassen van de WBTR.

Dit jaar heeft Welzijn Rivierstroom aan de hand van nieuwsbrieven input gevraagd van organisaties als het gaat om behoeftes op het gebied van training en ontwikkeling. Wij hebben gevraagd welke trainingen zij vanuit de vrijwilligersorganisatie graag zouden willen volgen. Hier kwam vanuit een aantal vrijwilligersorganisaties naar voren dat hun vrijwilligers graag de cursus Sociale Hygiëne zouden willen volgen. Daarom organiseert Welzijn Rivierstroom in 2022 samen met gemeente Buren een training voor alle geïnteresseerde vrijwilligers in Neder-Betuwe en Buren.

Om zichtbaar te blijven voor de vrijwilligersorganisaties als ondersteunende partij, heeft Welzijn Rivierstroom alle vrijwilligersorganisaties aan het eind van het jaar een kerstkaart, met een warme kerstwens gestuurd. Ook hierbij is weer duidelijk gemaakt waarvoor organisaties terecht kunnen bij het Vrijwilligerssteunpunt.

Doel 3. Er is een goede samenwerking tussen Welzijn Rivierstroom en betrokken professionals en georganiseerde ondersteuningsclubs zoals de Sportkoepel en de Jongerenraad, die ook een deel van de ondersteuning bieden die ook door Welzijn Rivierstroom geboden wordt.

Stuurgroep Lokaal-Akkoord

In 2021 zijn de eerste contacten gelegd met de Sportkoepel en de Jongerenraad. In de loop van het jaar heeft de samenwerking en afstemming steeds meer vorm gekregen. In mei 2022 is het leefstijlakkoord Lokaal-Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! Ontwikkeld. Om de ambities en uitvoering van het Leefstijlakkoord tot uitvoering te brengen is er een Stuurgroep ontwikkeld, waarin de medewerker van Welzijn Rivierstroom deelneemt als één van de vertegenwoordigers.

Er zijn diverse landelijke en lokale subsidiestromen om verenigingen te ondersteunen bij het vinden van vrijwilligers/besturen etc. De sociaal werker heeft een verbindende rol om de inzet van deze subsidiestromen door de Sportkoepel en de vrijwilligersorganisaties op elkaar af te stemmen. De zo'n 250 bestaande organisaties zijn bij het Vrijwilligerssteunpunt van Welzijn Rivierstroom bekend, waardoor er koppelingen kunnen worden gemaakt tussen de organisaties en de subsidiemogelijkheden. De coördinator van het Vrijwilligerssteunpunt houdt zich naast werving en het leggen van verbindingen, ook bezig met werving, PR en profileringen van de Stuurgroep naar vrijwilligersorganisaties. In 2021 heeft de Stuurgroep tussen de 15 en 20 succesvolle aanvragen mogelijk gemaakt.

Dementievriendelijk sportpark Dodewaard

In Dodewaard wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een dementievriendelijk sportpark. Er wordt hiervoor samengewerkt met de Verenigingsondersteuners. Zij hebben goed zicht op de behoefte vanuit sportoogpunt. De Sociaal Werker inventariseert de input vanuit de professionals in het dorp die met deze doelgroep te maken hebben, zoals de huisartsen, de dementieconsulent en de SWAN. De plannen zijn echter nog in beginstadium. In kwartaal 4 is een start gemaakt met de inventarisatie hiervan en in 2022 wordt dit samen met de Verenigingsondersteuners verder uitgewerkt.

Ook op andere onderwerpen wordt er samengewerkt met de Verenigingsondersteuners; er wordt bijvoorbeeld gekeken naar de mogelijkheden om samen fietslessen voor statushouders te organiseren in Neder-Betuwe. Minimaal elk kwartaal vindt er een overleg plaats tussen de Verenigingsondersteuners en de medewerker van Welzijn Rivierstroom.

MDO's en refereerlunch

Welzijn Rivierstroom wil graag actief gaan netwerken in MDO's om bekendheid, samenwerking en kennisdeling te stimuleren. Dit geldt ook voor het netwerk dat aanwezig is bij de jaarlijkse refereerlunch (een event met zorgprofessionals in Neder-Betuwe). Door de pandemie hebben er geen fysieke bijeenkomsten plaats kunnen vinden.

Om toch te kunnen starten met het opbouwen van het netwerk en contacten te leggen met andere betrokken professionals, heeft de sociaal werker een online bijeenkomst georganiseerd met de partijen in Dodewaard. Er is kennis gemaakt, er zijn ervaringen gedeeld en de eerste contacten zijn gelegd. Welzijn Rivierstroom streeft ernaar om in 2022 verder aan de slag te gaan met het uitbreiden van dit netwerk van (zorg)professionals.

Aanbevelingen

Uit de diversiteit van ondersteuningsaanvragen die door het Vrijwilligerssteunpunt zijn behandeld, blijkt dat een centrale plek waar vrijwilligersorganisaties terecht kunnen voor ondersteuning, informatie, kennisdeling of samenwerking op verschillende gebieden, goed werkt. Het investeren hierin zorgt ervoor dat de juiste begeleiding kan worden geboden, dat actuele thema's binnen de verenigingen in kaart blijven en dat zij op de hoogte zijn van ontwikkelingen en regelgeving om de gewenste kwaliteit te kunnen bieden. Als verbeterpunt zien wij;

- De vrijwilligersorganisaties moeten meer mogelijkheden krijgen om met elkaar in contact te komen en zo ideeën uit te wisselen en kennisdeling te bevorderen

De kenbaarheid en de vindbaarheid van vrijwilligersorganisaties binnen een "sociale infrastructuur" is bij veel organisaties en inwoners niet volledig in beeld. De organisaties en verenigingen zijn niet bekend of slecht vindbaar. Hierdoor kan er niet altijd juist doorverwezen worden. Voor een efficiënte samenwerking tussen burger en organisaties, is het van groot belang dat er geïnvesteerd blijft worden in deze 'sociale kaart'. Als verbeterpunten zien wij;

- De vrijwilligersorganisaties moeten beter zichtbaar worden bij (zorg)professionals, zodat er beter samengewerkt kan worden en daarmee efficiënter gewerkt kan worden
- Inwoners moeten beter zicht krijgen op de mogelijkheden voor activiteiten of vrijwilligerswerk.
- Het Vrijwilligerssteunpunt is zodanig bekend bij de Kernpuntmedewerkers, dat hij/zij organisaties met ondersteuningsaanvragen juist doorverwijst

Uren en Budget

Neder Betuwe	uren	activiteitenkosten
Informele Zorg	1343	3.250
Mantelzorgondersteuning	666	5.984
Clientondersteuning	7	
Opbouwwerk	1523	2.557
Bewustwording en Voorlichting	55	
Vrijwilligerssteunpunt	618	1.895
Ondersteuning SWAN	112	
Totaal alle uren/ activiteitenkosten	4324	13.686
Cultuurpact	31	4.098
Jeugd aan Zet	40	1.280
Koploperproject	23	
Pilot Mantelzorgondersteuning	86	
Vangnetwerken	108	853
Totaal alle uren/activiteitenkosten	288	6.231